

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Efektywność energetyczna i budynki

(2017/C 342/14)

Sprawozdawca:	Michiel Rijsberman (NL/ALDE), członek Zarządu Prowincji Flevoland
Dokumenty źródłowe:	Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej
	COM(2016) 761 final
	Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków
	COM(2016) 765 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej, motyw 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
[...] Konieczność osiągnięcia przez Unię jej celów w zakresie efektywności energetycznej na poziomie unijnym, wyrażonych w postaci zużycia energii pierwotnej i końcowej do roku 2020 i 2030, powinna zostać jasno określona w postaci wiążącego celu wynoszącego 30 %.	[...] Konieczność osiągnięcia przez Unię jej celów w zakresie efektywności energetycznej na poziomie unijnym, wyrażonych w postaci zużycia energii pierwotnej i końcowej do roku 2020 i 2030, powinna zostać jasno określona w postaci wiążącego celu wynoszącego 40 %.

Uzasadnienie

Cel wynoszący 40 % pozwoli uzyskać wyższy wzrost gospodarczy i zapewnić więcej miejsc pracy oraz niższy import paliw kopalnych niż cel dotyczący oszczędności na poziomie 30 %. Jest to zgodne ze stanowiskiem, jakie dotychczas prezentował Parlament Europejski. Poprawka jest powiązana z poprawką 2 i punktem 5 zaleceń politycznych.

Poprawka 2

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej, motyw 7

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie są zobowiązane do spełnienia wymogu w zakresie łącznych oszczędności energii końcowej dla całego okresu objętego obowiązkiem, równoważnego z „nowymi” oszczędnościami wynoszącymi 1,5 % rocznej wartości sprzedaży energii. Wymóg ten można spełnić za pomocą nowych środków z zakresu polityki, które zostaną przyjęte podczas nowego okresu objętego obowiązkiem (od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.) lub za pomocą nowych indywidualnych działań podjętych w wyniku przyjęcia środków z zakresu polityki w trakcie lub przed rozpoczęciem poprzedniego okresu, lecz w odniesieniu do których indywidualne działania, które generują oszczędności energii zostały faktycznie wprowadzone w nowym okresie.	Państwa członkowskie są zobowiązane do spełnienia wymogu w zakresie łącznych oszczędności energii końcowej dla całego okresu objętego obowiązkiem, równoważnego z „nowymi” oszczędnościami wynoszącymi 2 % rocznej wartości sprzedaży energii. Wymóg ten można spełnić za pomocą nowych środków z zakresu polityki, które zostaną przyjęte podczas nowego okresu objętego obowiązkiem (od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.) lub za pomocą nowych indywidualnych działań podjętych w wyniku przyjęcia środków z zakresu polityki w trakcie lub przed rozpoczęciem poprzedniego okresu, lecz w odniesieniu do których indywidualne działania, które generują oszczędności energii zostały faktycznie wprowadzone w nowym okresie.

Uzasadnienie

Niniejsza poprawka wynika z poprawki 3 i wiąże się z punktami 5 i 7 zaleceń politycznych. Aby można było osiągnąć cel 40 %, roczna stopa oszczędności powinna wynosić co najmniej 2 %.

Poprawka 3

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej, art. 1 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne ramy środków na rzecz wspierania efektywności energetycznej w Unii, aby zapewnić osiągnięcie przez Unię głównego unijnego celu zakładającego zwiększenie efektywności energetycznej o 20 % do 2020 r. oraz jej wiążącego głównego celu zakładającego zwiększenie efektywności energetycznej o 30 % do 2030 r. [...].	Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne ramy środków na rzecz wspierania efektywności energetycznej w Unii, aby zapewnić osiągnięcie przez Unię głównego unijnego celu zakładającego zwiększenie efektywności energetycznej o 20 % do 2020 r. oraz jej wiążącego głównego celu zakładającego zwiększenie efektywności energetycznej o 40 % do 2030 r. [...].

Uzasadnienie

Uzasadnienie tej poprawki wynika z poprawki 1 i z punktu 5 zaleceń politycznych.

Poprawka 4

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej, art. 7 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
nowym oszczędnościom każdego roku od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. w wysokości 1,5 % rocznej wartości wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2019 r. Państwa członkowskie muszą nadal osiągać roczne oszczędności w wysokości 1,5 % dla dziesięcioletnich okresów po 2030 r., chyba że z przeglądu Komisji do 2027 r., a następnie co 10 lat wynika, że nie jest to konieczne do realizacji długofalowych unijnych celów w zakresie energii i klimatu na rok 2050.	nowym oszczędnościom każdego roku od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. w wysokości 2 % rocznej wartości wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2019 r.; Państwa członkowskie muszą nadal osiągać roczne oszczędności w wysokości 2 % dla dziesięcioletnich okresów po 2030 r., chyba że z przeglądu Komisji do 2027 r., a następnie co 10 lat wynika, że nie jest to konieczne do realizacji długofalowych unijnych celów w zakresie energii i klimatu na rok 2050.

Uzasadnienie

Uzasadnienie tej poprawki wynika z poprawki 3 i wiąże się z punktami 5, 7 i 8 zaleceń politycznych.

Poprawka 5

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej, art. 7

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Obowiązek oszczędności energii 1. Państwa członkowskie muszą osiągnąć łączne oszczędności energii końcowej co najmniej równoważne:	Obowiązek oszczędności energii 1. Państwa członkowskie muszą osiągnąć łączne oszczędności energii końcowej co najmniej równoważne:

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
a) nowym oszczędnościom każdego roku od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. w wysokości 1,5 % rocznej wartości wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2013 r.; [...] Do celów lit. b) i nie naruszając ust. 2 i 3, państwa członkowskie mogą zaliczać wyłącznie te oszczędności energii, które wynikają z nowych środków z zakresu polityki wprowadzonych po dniu 31 grudnia 2020 r. lub ze środków z zakresu polityki wprowadzonych w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., jeżeli można wykazać, że środki te spowodowały poszczególne działania podjęte po dniu 31 grudnia 2020 r. i przynoszą oszczędności. Wolumen sprzedaży energii zużytej w transporcie może być częściowo lub w pełni wyłączony z tego obliczenia. Państwa członkowskie decydują, w jaki sposób obliczona wielkość nowych oszczędności ma być rozłożona w okresie, o którym mowa w lit. a) i b), o ile wymagane łączne oszczędności ogółem zostają osiągnięte na koniec każdego okresu. 2. Z zastrzeżeniem ust. 3 każde państwo członkowskie może: a) przeprowadzać obliczenia wymagane na mocy ust. 1 lit. a), stosując wartości 1 % w roku 2014 i 2015; 1,25 % w roku 2016 i 2017; oraz 1,5 % w roku 2018, 2019 i 2020; b) wyłączyć z obliczeń całość lub część wolumenu sprzedaży energii wykorzystanej w rodzajach działalności przemysłowej wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE; c) pozwolić, by oszczędność energii w sektorach przetwarzania, dystrybucji i przesyłu energii, w tym w sprawnej infrastrukturze ciepłowniczej i chłodniczej, uzyskana w wyniku wdrożenia wymogów określonych w art. 14 ust. 4, art. 14 ust. 5 lit. b) oraz art. 15 ust. 1–6 i 9, została zaliczona na poczet wielkości oszczędności energii wymaganej na mocy ust. 1; d) zaliczać oszczędność energii wynikającą z działań indywidualnych nowo wdrożonych od dnia 31 grudnia 2008 r., która nadal przynosi skutki w 2020 r. i w dalszym okresie oraz może być mierzona i weryfikowana, na poczet wielkości oszczędności energii, o której mowa w ust. 1. oraz e) wyłączyć z obliczeń wymaganej oszczędności energii, o których mowa w ust. 1, weryfikowalne ilości energii wytworzonej na własne potrzeby na budynkach lub w budynkach w wyniku środków z zakresu polityki wspierających nowe instalacje technologii energii odnawialnej.	a) nowym oszczędnościom każdego roku od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. w wysokości 2,0 % rocznej wartości wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2013 r.; [...] Do celów lit. b) i nie naruszając ust. 2 i 3, państwa członkowskie mogą zaliczać wyłącznie te oszczędności energii, które wynikają z nowych środków z zakresu polityki wprowadzonych po dniu 31 grudnia 2020 r. lub ze środków z zakresu polityki wprowadzonych w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., jeżeli można wykazać, że środki te spowodowały poszczególne działania podjęte po dniu 31 grudnia 2020 r. i przynoszą oszczędności. Państwa członkowskie decydują, w jaki sposób obliczona wielkość nowych oszczędności ma być rozłożona w okresie, o którym mowa w lit. a) i b), o ile wymagane łączne oszczędności ogółem zostają osiągnięte na koniec każdego okresu.

Uzasadnienie

Obowiązek oszczędności energii ma przynieść znaczną część zysków w zakresie efektywności energetycznej. Ważne jest zatem, by uniknąć zbyt wielu wyjątków, co również przyczynia się do przejrzystości ustawodawstwa.

Poprawka 6

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej, art. 9a

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. W budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych z własnym źródłem centralnego ogrzewania lub chłodzenia lub zaopatrywanych z sieci ciepłowniczej lub chłodniczej instaluje się indywidualne liczniki do pomiaru zużycia energii cieplnej lub chłodniczej lub ciepłej wody użytkowej dla każdego modułu budynku. W przypadku gdy zastosowanie indywidualnych liczników nie jest technicznie wykonalne lub nie jest opłacalne, do pomiarów zużycia energii cieplnej lub chłodniczej w każdym module budynku, w celu pomiaru zużycia ciepła na każdym grzejniku stosowane są indywidualne podzielniki kosztów ciepła, chyba że dane państwo członkowskie wykaże, że montaż takich podzielników kosztów ciepła nie byłby opłacalny. W takich przypadkach można rozważyć alternatywne opłacalne sposoby pomiaru zużycia energii cieplnej. Każde państwo członkowskie jasno określa i publikuje przedmiotowe warunki braku wykonalności technicznej i braku opłacalności. <i>W budynkach nowego typu, o których mowa w akapicie pierwszym, lub gdy dany budynek jest poddawany gruntownej renowacji zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE, zapewnia się zawsze indywidualne liczniki.</i> [...] 4. Do celów niniejszego artykułu od dnia 1 stycznia 2020 r. zainstalowane liczniki i podzielniki kosztów muszą umożliwiać zdalny odczyt. <i>Liczniki lub podzielniki kosztów, które już zostały zainstalowane, ale nie posiadają funkcji zdalnego odczytu zostają w nią wyposażone lub zostają zastąpione urządzeniami posiadającymi taką funkcję w terminie do dnia 1 stycznia 2027 r., chyba że dane państwo członkowskie wykaże, że nie jest to opłacalne.</i>	2. W budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych z własnym źródłem centralnego ogrzewania lub chłodzenia lub zaopatrywanych z sieci ciepłowniczej lub chłodniczej instaluje się indywidualne liczniki do pomiaru zużycia energii cieplnej lub chłodniczej lub ciepłej wody użytkowej dla każdego modułu budynku w przypadku, gdy jest to technicznie wykonalne i opłacalne oraz proporcjonalne w odniesieniu do ogólnej poprawy charakterystyki energetycznej budynku, zgodnie z tym, co zostało określone w dyrektywie 2010/31/UE. W przypadku gdy zastosowanie indywidualnych liczników nie jest technicznie wykonalne lub nie jest opłacalne bądź proporcjonalne, do pomiarów zużycia energii cieplnej lub chłodniczej w każdym module budynku, w celu pomiaru zużycia ciepła na każdym grzejniku stosowane są indywidualne podzielniki kosztów ciepła, chyba że dane państwo członkowskie wykaże, że montaż takich podzielników kosztów ciepła nie byłby opłacalny lub proporcjonalny. W takich przypadkach można rozważyć alternatywne opłacalne sposoby pomiaru zużycia energii cieplnej. Każde państwo członkowskie jasno określa i publikuje przedmiotowe warunki wykonalności technicznej, opłacalności i proporcjonalności. [...] 4. Do celów niniejszego artykułu od dnia 1 stycznia 2020 r. nowo zainstalowane liczniki i podzielniki kosztów muszą umożliwiać zdalny odczyt.

Uzasadnienie

Bezwarunkowe rozpowszechnianie indywidualnych liczników w nowych budynkach i budynkach poddawanych gruntownej renowacji, zgodnie z tym, co przewiduje art. 9a ust. 2, miałyby istotne negatywne skutki w odniesieniu do polityki społecznej i w zakresie efektywności energetycznej w niektórych państwach członkowskich.

Niektóre państwa członkowskie, takie jak Finlandia i Szwecja, posiadają system czynszu brutto, w ramach którego wynajmujący ma prawny obowiązek pokrycia wszelkich kosztów energii ponoszonych przez najemcę. Celem tego uregulowania w zakresie czynszu jest ochrona obywateli przed ubóstwem energetycznym. Jest to też bardzo pozytywne pod względem efektywności energetycznej, ponieważ biorąc pod uwagę, że w ramach systemu czynszu brutto najemca nie jest w żaden sposób zachęcany do oszczędzania energii, renowacja budynku przez właściciela pod kątem efektywności energetycznej jest jedynym sposobem na zmniejszenie zużycia energii przez najemcę. Dyrektywa w obecnym brzmieniu zobowiązywałaby kraje takie jak Finlandia i Szwecja:

- albo do nakazania instalacji indywidualnych liczników i utrzymania systemu czynszu brutto, co oznaczałoby, że liczniki zostaną zainstalowane nadaremnie, za to ogromnym kosztem,
- albo do nakazania montażu indywidualnych liczników i powrócenia do systemu czynszu netto, na mocy którego najemca musiałby płacić za swoje zużycie energii.

Odejście od czynszu brutto prowadziłyby do znacznego zmniejszenia ochrony socjalnej zabezpieczającej przed ubóstwem energetycznym, ponieważ czynsz brutto zapewnia nieprzerwane ogrzewanie na optymalnym poziomie osobom zagrożonym ubóstwem energetycznym.

Państwa członkowskie, które nie posiadają systemów czynszu brutto, ale mają pilną potrzebę odnowienia dużej ilości zasobów mieszkaniowych, powinny mieć możliwość nadania priorytetu renowacjom w miejsce rozpowszechniania indywidualnych liczników, zwłaszcza wtedy, gdy niesprecyzowany bliżej obowiązek opomiarowania zachęca do przeprowadzania renowacji poniżej progu „gruntownej renowacji” w celu uniknięcia obowiązku opomiarowania. Rozliczenia na podstawie indywidualnych liczników nie mogą być dokonywane w izolacji od decyzji państw członkowskich odnoszących się do ogólnej kwestii poprawy charakterystyki energetycznej budynków.

Art. 9a ust. 4 akapit drugi przewiduje wymianę lub przekształcenie w terminie do dnia 1 stycznia 2027 r. wszystkich indywidualnych liczników i podzielników kosztów, które już zostały zainstalowane bądź które zostaną zamontowane do 2020 r., ale nie posiadają funkcji zdalnego odczytu. Dotyczy to większości liczników w przypadku ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody. Biorąc pod uwagę ogromną pracę już włożoną lub obecnie wkładaną w rozpowszechnianie takich indywidualnych liczników w budynkach wielomieszkaniowych i/lub komercyjnych i olbrzymie inwestycje finansowe, które zostały już dokonane bądź których się w związku z tym dokonuje, trzeba stwierdzić, że ewidentnie nie wykazano proporcjonalności takiego środka zważywszy, że spodziewane dodatkowe korzyści związane z licznikami ze zdalnym odczytem są ograniczone w porównaniu z licznikami niewyposażonymi w taką funkcję. W związku z tym zasada proporcjonalności wymaga, aby urządzenia zdalnego odczytu licznika były wymagane jedynie w przypadku zastępowania licznika lub indywidualnego podzielnika kosztów ciepła, co i tak jest już wymagane od 2020 roku na mocy art. 9a ust. 4 akapit pierwszy.

Poprawka 7

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, motyw 9

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<i>Aby dostosować niniejszą dyrektywę do postępu technicznego, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów prawnych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu uzupełnienia dyrektywy poprzez określenie wskaźnika inteligentnego działania i umożliwienie jego wdrożenia. Wskaźnika inteligentnego działania należy używać w celu zmierzenia zdolności budynków do wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych i systemów elektronicznych do optymalizacji eksploatacji i prowadzenia interakcji z sieciami. Wskaźnik inteligentnego działania spowoduje wzrost wiedzy właścicieli budynków i ich użytkowników na temat wartości związanej z automatyką budynku i elektronicznym monitorowaniem systemów technicznych budynku, a użytkownikom da pewność co do faktycznych oszczędności z tytułu tych nowych ulepszonych funkcjonalności.</i>	

Uzasadnienie

Przepis ten jest zbędny i powinien zostać skreślony, jako że dyskusja na temat tego, co oznacza „inteligencja” budynku lub domu, w dalszym ciągu pozostaje w początkowej fazie. W przypadku wprowadzania takiego instrumentu niezbędne są szeroko zakrojone konsultacje z różnymi zainteresowanymi stronami. Przepis niepotrzebnie zwiększa obciążenia administracyjne przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. W związku z tym należy wykazać jego wartość dodaną i opłacalność oraz ocenić wybrane narzędzie. Kontrola zgodności z zasadą pomocniczości w przypadku wskaźnika inteligentnego działania daje wynik negatywny. Poprawka wiąże się z poprawką 6 i punktem 17 zaleceń politycznych.

Poprawka 8

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, art. 1 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
po art. 2 dodaje się art. 2a „Długoterminowa strategia na rzecz renowacji”, która zostanie przedłożona zgodnie ze zintegrowanymi planami w zakresie energii i klimatu określonymi w rozporządzeniu (UE) XX/20XX [w sprawie zarządzania unią energetyczną]: a) ustęp pierwszy zawiera treść art. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, z wyjątkiem ostatniego akapitu; b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu: „2. W ramach długoterminowej strategii na rzecz renowacji, o której mowa w ust. 1, państwa członkowskie ustalają plan działania zawierający jasno określone kluczowe etapy i środki służące realizacji długoterminowego celu na 2050 r. zakładającego dekarbonizację krajowych zasobów budynków, wraz z konkretnymi kluczowymi etapami do roku 2030. Długoterminowa strategia na rzecz renowacji przyczynia się ponadto do złagodzenia ubóstwa energetycznego. 3. W celu ukierunkowania decyzji inwestycyjnych, o których mowa w ust. 1 lit. d), państwa członkowskie wprowadzają mechanizmy: a) agregacji projektów, aby ułatwić inwestorom sfinansowanie renowacji, o których mowa w ust. 1 lit. b) i c);	po art. 2 dodaje się art. 2a „Długoterminowa strategia na rzecz renowacji w ścisłej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi”, która zostanie przedłożona zgodnie ze zintegrowanymi planami w zakresie energii i klimatu określonymi w rozporządzeniu (UE) XX/20XX [w sprawie zarządzania unią energetyczną]: a) ustęp pierwszy zawiera treść art. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, z wyjątkiem ostatniego akapitu; b) dodaje się ust. 2, 3 i 4 w brzmieniu: „2. W ramach długoterminowej strategii na rzecz renowacji, o której mowa w ust. 1, państwa członkowskie ustalają plan działania zawierający jasno określone kluczowe etapy i środki służące realizacji długoterminowego celu na 2050 r. zakładającego dekarbonizację krajowych zasobów budynków, wraz z konkretnymi kluczowymi etapami do roku 2030. Długoterminowa strategia na rzecz renowacji przyczynia się ponadto do złagodzenia ubóstwa energetycznego. W procesie opracowywania i monitorowania wspomnianych krajowych strategii należy przewidzieć niezbędne mechanizmy pozwalające wdrożyć system wielopoziomowego sprawowania rządów, by zapewnić terytorialne oddziaływanie działań renowacyjnych. 3. W celu ukierunkowania decyzji inwestycyjnych, o których mowa w ust. 1 lit. d), państwa członkowskie wprowadzają mechanizmy: a) agregacji projektów, aby ułatwić inwestorom sfinansowanie renowacji, o których mowa w ust. 1 lit. b) i c);

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
b) ograniczania ryzyka dotyczącego działań w zakresie efektywności energetycznej dla inwestorów i sektora prywatnego; oraz c) wykorzystania funduszy publicznych do lewarowania dodatkowych inwestycji w sektorze prywatnym oraz zaradzenia niedoskonałościom rynku.”;	b) ograniczania ryzyka dotyczącego działań w zakresie efektywności energetycznej dla inwestorów i sektora prywatnego; oraz c) wykorzystania funduszy publicznych do lewarowania dodatkowych inwestycji w sektorze prywatnym oraz zaradzenia niedoskonałościom rynku. 4. W celu ukierunkowania dalszego rozwoju renowacji budynków pod kątem efektywności energetycznej państwa członkowskie wprowadzają mechanizmy: a) <i>promowania współpracy MŚP w grupach i konsorcjach, aby były one w stanie oferować potencjalnym klientom pakiety łączone;</i> b) <i>wspierania nowych form szkolenia i kwalifikacji oraz strukturalnego ulepszenia istniejących szkoleń;</i> c) <i>wzmacniania nieformalnych ścieżek kształcenia;</i> d) <i>przeznaczenia środków z Europejskiego Funduszu Społecznego na szkolenie i kształcenie pracowników z sektora budowlanego w odniesieniu do efektywności energetycznej;</i> e) <i>promowania i szkolenia administratorów i użytkowników budynków w zakresie konieczności przeprowadzania renowacji budynków.”</i>

Uzasadnienie

Strategia długoterminowa powinna być opracowywana w ścisłej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, ponieważ są one najbardziej zainteresowane. Ponadto wiedza i umiejętności pracowników sektora budowlanego mają kluczowe znaczenie dla poprawy charakterystyki energetycznej budynków. Współpraca między wykonawcami oznacza, że potencjalnym klientom można zaoferować bardziej kompleksowy pakiet rozwiązań. Dodatkowo administratorzy i użytkownicy to jest ta grupa, do której w głównej mierze powinny być skierowane działania promocyjno-szkoleniowe w celu podniesienia ich świadomości co do celowości przeprowadzania renowacji budynków.

Poprawka 9

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, art. 8 ust. 6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<i>Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych – zgodnie z art. 23 – uzupełniających dyrektywę o definicję „wskaźnika inteligentnego działania” oraz o warunki, zgodnie z którymi wskaźnik inteligentnego działania będzie podawany jako dodatkowa informacja dla przyszłych nowych najemców lub nabywców.</i> <i>Wskaźnik inteligentnego działania obejmuje cechy elastyczności, wzmocnione funkcje i możliwości związane z większą liczbą wzajemnie połączonych i wbudowanych urządzeń inteligentnych, zintegrowanych w ramach konwencjonalnych systemów technicznych budynku. Takie cechy zwiększają możliwości użytkowników i samego budynku do reagowania na wymogi w zakresie komfortu lub eksploatacji, stanowią część reagowania na zapotrzebowanie i przyczyniają się do optymalnego, sprawnego i bezpiecznego działania różnych systemów energetycznych i infrastruktury lokalnej, do której dany budynek jest podłączony.</i>	

Uzasadnienie

Ten przepis jest zbędny i powinien zostać skreślony. Niniejsza poprawka wynika z poprawki 7 i wiąże się z punktem 17 zaleceń politycznych dotyczącym zasady pomocniczości.

Poprawka 10

Dyrektywa zmieniająca dyrektywę w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, art. 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
w art. 10 wprowadza się następujące zmiany: a) ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Państwa członkowskie łączą środki finansowe dotyczące poprawy efektywności energetycznej przy renowacji budynków z oszczędnościami w zakresie efektywności energetycznej osiągniętymi w wyniku renowacji. Oszczędności te ustala się poprzez porównanie świadectw efektywności energetycznej wydanych przed renowacją i po niej.”; b) dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu: „6a. W przypadku gdy państwa członkowskie wdrażają bazę danych na potrzeby rejestracji świadectw charakterystyki energetycznej, musi ona umożliwiać uzyskiwanie informacji o zużyciu energii budynków, które się w niej znajdują, bez względu na ich wielkość i kategorię. Baza danych musi zawierać dane o rzeczywistym zużyciu energii budynków często odwiedzanych przez społeczeństwo, o powierzchni użytkowej przekraczającej 250 m², które to dane muszą być regularnie aktualizowane. 6b. Zagregowane i zanonimizowane dane zgodne z unijnymi wymogami dotyczącymi ochrony danych muszą być udostępniane na żądanie przynajmniej organom publicznym do celów statystycznych i badawczych.”;	w art. 10 wprowadza się następujące zmiany: a) ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Państwa członkowskie łączą środki finansowe dotyczące poprawy efektywności energetycznej przy renowacji budynków z oszczędnościami w zakresie efektywności energetycznej osiągniętymi w wyniku renowacji. Oszczędności te ustala się poprzez porównanie świadectw efektywności energetycznej wydanych przed renowacją i po niej.”; b) dodaje się ust. 6a, 6b i 7 w brzmieniu: „6a. W przypadku gdy państwa członkowskie wdrażają bazę danych na potrzeby rejestracji świadectw charakterystyki energetycznej, musi ona umożliwiać uzyskiwanie informacji o zużyciu energii budynków, które się w niej znajdują, bez względu na ich wielkość i kategorię. Baza danych musi zawierać dane o rzeczywistym zużyciu energii budynków często odwiedzanych przez społeczeństwo, o powierzchni użytkowej przekraczającej 250 m², które to dane muszą być regularnie aktualizowane. 6b. Zagregowane i zanonimizowane dane zgodne z unijnymi wymogami dotyczącymi ochrony danych muszą być udostępniane na żądanie przynajmniej organom publicznym do celów statystycznych i badawczych. 7. <i>Komisja zapewnia rozpowszechnianie wiedzy na temat najlepszych praktyk w odniesieniu do mechanizmów finansowania publicznego i prywatnego oraz łączenia małych projektów w zakresie termomodernizacji. Komisja zapewnia także rozpowszechnianie informacji na temat finansowych zachęt do renowacji.”.</i>

Uzasadnienie

Istnieje potrzeba dzielenia się wiedzą na temat najlepszych praktyk. W ostatnich latach w regionach i państwach członkowskich wypracowano różnorodne inspirujące przykłady.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

Zalecenia ogólne

1. Docenia wizję roli regionów i miast, jaką Komisja Europejska przedstawia w ogólnym komunikacie „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”. Miasta i regiony to miejsca, w których transformacja sektora energetycznego faktycznie się dokonuje. Komitet Regionów zaleca rozwinięcie tej wizji poprzez wskazanie, w jaki sposób Komisja Europejska wspiera regiony w procesie transformacji energetyki.
2. Popiera i docenia sformułowane przez Komisję Europejską wnioski ustawodawcze zmierzające do osiągnięcia celów w zakresie inteligentniejszej i czystszej energii dla każdego, do realizacji celów porozumienia paryskiego, wsparcia wzrostu gospodarczego, promowania inwestycji i przywództwa technologicznego, tworzenia nowych możliwości zatrudnienia i poprawy dobrostanu obywateli. Wnioski te dotyczą polityki prowadzonej przez regiony i w procesie ich wdrożenia Komitet Regionów widziałby konkretną rolę dla regionów. Komitet apeluje do państw członkowskich o włączenie władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu.
3. Popiera i docenia motywację, która skłoniła Komisję do priorytetowego potraktowania efektywności energetycznej; najtańszą energią jest ta, której nie zużywamy; efektywność energetyczną można postrzegać jako źródło energii samo w sobie, niewyczerpane i wszędzie dostępne; ma ona zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów w zakresie klimatu i energii oraz stanowi najbardziej opłacalny sposób realizacji celów unii energetycznej.
4. Przypomina, że przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu stanowi dla europejskiej polityki energetycznej fundamentalne wyzwanie, które wymaga wielopoziomowej reakcji. Dlatego też wnosi o opracowanie wspólnej definicji polityki energetycznej i zestawu środków polityki mających na celu zaradzenie temu problemowi. Sugeruje w tym kontekście, by stały odsetek (co najmniej 10 %) zobowiązań w zakresie oszczędności energii musiał być efektem środków lub polityk ukierunkowanych na konsumentów najbardziej podatnych na zagrożenia i aby opracowano specjalne instrumenty finansowe, tak by umożliwić takim konsumentom uczestnictwo w środkach na rzecz efektywności energetycznej i korzystanie z nich.
5. Ostrzega, że swoboda wyboru w zakresie wykorzystania koszyka energetycznego grozi tym, że cele polityki energetycznej do 2030 r. i w późniejszym okresie nie będą mogły zostać osiągnięte. Dlatego też należy uczynić dyrektywę wiążącymi na szczeblu UE i powiązać je ze środkami podejmowanymi na poziomie krajowym.

Zalecenia dotyczące dyrektywy zmieniającej dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej

6. Stwierdza, że osiągnięcie celów porozumienia paryskiego jest jednym z największych wyzwań, przed jakimi stoi Europa. Aby tego dokonać, będzie ona musiała przyjąć ambitniejszy cel (40 % w 2030 r.) w odniesieniu do efektywności energetycznej, ponieważ trzymanie się wybranego kierunku, jakim jest zwiększanie oszczędności energii o 1,5 % rocznie, nie wystarczy. Podniesienie wartości docelowej w zakresie oszczędności energii do poziomu 2 % rocznie zaowocuje wyższym wzrostem gospodarczym, dodatkowymi miejscami pracy i zmniejszeniem importu energii. W tym kontekście konieczne będzie także dostosowanie załącznika V zmienianej dyrektywy w celu zagwarantowania, że jedynie te środki oszczędności energii, które nie zagrażają osiągnięciu innych celów unijnej polityki przeciwdziałania zmianie klimatu (np. ograniczaniu emisji CO₂), będą traktowane jako krok na rzecz wywiązywania się z obowiązku oszczędności energii. Jeszcze innym powodem, dla którego należy dostosować załącznik V, jest potrzeba zachęcania do opracowania długoterminowych zrównoważonych rozwiązań.
7. Dla niektórych regionów i państw członkowskich będzie to zadanie trudniejsze, niemniej jednak oszczędności energii i efektywność energetyczna wszędzie prowadzić będą do tworzenia dodatkowych miejsc pracy i wyższego wzrostu gospodarczego.
8. Rozumie, że Komisja Europejska opracowała wnioski w kontekście złożonych realiów, niemniej popiera sformułowany przez Parlament Europejski cel 40 % na 2030 r.

Obowiązki

9. Stwierdza, że obowiązek w zakresie efektywności energetycznej stanowi najważniejszy instrument umożliwiający jej osiągnięcie. Coraz większa liczba państw członkowskich przyjmuje ten system. W ciągu pięciu lat liczba państw członkowskich korzystających z tego instrumentu wzrosła z 5 do 15. Regiony w stosujących go państwach są z niego zadowolone. Komitet Regionów zaleca, aby zastosowały go także pozostałe państwa członkowskie.
10. Zaleca, by dokonując rewizji art. 8, krytycznie podejść do kwestii wielkości przedsiębiorstw objętych tym przepisem, ponieważ także w mniejszych przedsiębiorstwach istnieją duże możliwości oszczędności.

Audyty

11. Zauważa, że w art. 8 określono, iż niektóre przedsiębiorstwa muszą zostać poddane audytowi energetycznemu. Komisja Europejska tego artykułu nie zmienia. Komitet Regionów proponuje zmienić go w taki sposób, aby we wszystkich państwach członkowskich dyrektywą objęte były te same kategorie przedsiębiorstw. Dzięki temu powstaną równe warunki konkurencji między państwami członkowskimi i zapewni się jednolitość przepisów. Zobowiązanie do przeprowadzania audytów energetycznych w większych przedsiębiorstwach powinno także obejmować jako kryterium wyboru zużycie energii. Byłoby to właściwsze niż stosowanie jako kryteriów jedynie obrotu i liczby zatrudnionych. Żeby uniknąć powielania przepisów, w art. 8 można by wyłączyć z audytu zużycie energii, które jest już objęte certyfikatami energetycznymi na mocy dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

12. Doradza, aby z audytami energetycznymi połączyć obowiązek przedsięwzięcia wszystkich środków w zakresie energii, których koszt zwraca się w ciągu pięciu lat. Taki obowiązek istnieje na przykład w Niderlandach w formie pakietu uznanych środków dla poszczególnych branż. Zwiększa to wykonalność.

Opomiarowanie

13. Odnotowuje z aprobatą, że Komisja Europejska proponuje, by zapewnić konsumentom, jako czołowym graczom na rynku energii, dodatkowe uprawnienia poprzez poprawę udzielania informacji o ich zużyciu energii cieplnej i chłodniczej oraz wzmocnienie ich praw w zakresie opomiarowania i rozliczeń energii cieplnej, zwłaszcza w przypadku osób mieszkających w blokach mieszkalnych. Zobowiązanie do indywidualnego opomiarowania i rozliczeń zużycia energii cieplnej musi jednakże zostać uzależnione od opłacalności ekonomicznej i wykonalności technicznej. Ponadto z uwagi na ogromną pracę już włożoną w rozpowszechnianie indywidualnych liczników i na towarzyszące temu ogromne inwestycje finansowe kwestionuje się proporcjonalność wymagania funkcji zdalnego odczytu w stosunku do ograniczonych dodatkowych korzyści, jakie się w związku z tym przewiduje. W celu poprawy częstotliwości przekazywania informacji wprowadzono obowiązek zapewnienia możliwości zdalnego odczytu liczników. Obowiązek ten można postrzegać jako naruszenie prywatności. Komitet Regionów zaleca, aby państwa członkowskie przedsięwzięły stosowne środki w celu zagwarantowania ochrony prywatności i zapewniły odpowiednią ochronę danych oraz aby instalacja liczników nie była obowiązkowa, lecz dobrowolna.

14. Komitet Regionów pozytywnie ocenia fakt, że środki te mają być wdrażane, pod warunkiem że zostaną sprawdzone pod kątem opłacalności i wykonalności technicznej. Jest to istotne zabezpieczenie dla różnych systemów najmu stosowanych w państwach członkowskich.

Środki finansowe

15. Wnosi, by Komisja Europejska także po 2020 r. zapewniała środki finansowe na czystą energię dla wszystkich Europejczyków nie tylko za pośrednictwem funduszy strukturalnych, lecz również funduszy zarządzanych bezpośrednio i instrumentów inżynierii finansowej. Komitet Regionów popiera zaangażowanie Komisji Europejskiej na rzecz ograniczenia ubóstwa energetycznego i zaleca, aby po 2020 r. za pomocą funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności) udostępnić władzom lokalnym i regionalnym środki na rozwiązywanie problemu ubóstwa energetycznego.

16. Wzywa Komisję Europejską do opracowania odpowiednich narzędzi i środków w celu zmobilizowania funduszy publicznych i przyciągnięcia prywatnych inwestycji z poziomu europejskiego, krajowego, regionalnego i lokalnego w sektorze efektywności energetycznej.

Zalecenia dotyczące dyrektywy zmieniającej dyrektywę w sprawie charakterystyki energetycznej budynków

17. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji, by podjąć działania na rzecz efektywności energetycznej budynków; około 75 % budynków w UE charakteryzuje się niską efektywnością energetyczną i jedynie 0,4–1,2 % zasobów budynków podlega renowacjom każdego roku. Poprawa charakterystyki energetycznej budynków, zwłaszcza w Europie Środkowo-Wschodniej, kryje w sobie ogromny potencjał w zakresie oszczędności energii.

18. Zaleca, by władze publiczne i uczestnicy rynku lepiej informowali właścicieli domów o możliwościach termomodernizacji budynków (co, jak i gdzie), na przykład za pośrednictwem łatwo dostępnej strony internetowej i atrakcyjnych rozwiązań. Ponadto Komitet zaleca, by mając na uwadze MŚP działające w sektorze budownictwa i pracowników tego sektora, wprowadzić obowiązek włączenia wiedzy z zakresu termomodernizacji budynków do programów kształcenia pracowników w tym sektorze.

Wyposażenie budynków niemieszkalnych w stanowiska ładowania pojazdów elektrycznych

19. Podziela zapatrywania Komisji Europejskiej na transformację w kierunku zrównoważonego transportu (pojazdy o napędzie elektrycznym). Popiera propozycję, by wszystkie nowe budynki niemieszkalne, istniejące budynki niemieszkalne (poddawane gruntownym renowacjom) i duże nowe budynki mieszkalne zostały wyposażone w infrastrukturę dla pojazdów elektrycznych. Zaleca Komisji Europejskiej opracowanie jednolitej europejskiej normy dotyczącej stanowisk ładowania dla pojazdów elektrycznych. Dzięki temu będzie można przyspieszyć przechodzenie na zrównoważony transport (pojazdy elektryczne).

20. Oczekuje, że inicjatywa „inteligentne finansowanie na rzecz inteligentnych budynków” przyczyni się do zmobilizowania i uwolnienia prywatnych inwestycji na większą skalę, i aprobeje tę inicjatywę jako wsparcie dla uregulowań. Konieczne jest jednak, aby związanymi z nią kwestiami finansowymi nie obciążano regionów i gmin. Władze lokalne i regionalne mogą odgrywać czynną rolę w łączeniu wniosków o finansowanie.

Budynki publiczne

21. Zgadza się z przeniesieniem art. 4 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej dotyczącego renowacji budynków do dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków; ubolewa nad tym, że art. 5 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej dotyczący wzorcowej roli budynków instytucji publicznych nie został ujęty w tym działaniu. Komitet uważa, że także władze lokalne i regionalne mają do odegrania wzorcową rolę w zakresie efektywności energetycznej, jeśli chodzi o korzystanie z budynków publicznych. Komitet wzywa władze lokalne i regionalne do odgrywania takiej wzorcowej roli.

Kompetencje, pomocniczość i proporcjonalność

22. Akceptuje podstawę prawną, na której Komisja Europejska opiera kompetencję UE. Zgodnie z art. 194 TFUE, Unia jest uprawniona do podejmowania działań w celu m.in. wspierania efektywności energetycznej. Środki działania w zakresie ubóstwa energetycznego powinny opierać się na postanowieniach art. 151 TFUE. Wynik oceny zgodności z zasadą pomocniczości jest częściowo pozytywny, a częściowo negatywny. Komitet Regionów uważa za uzasadnione, by na poziomie europejskim określić i egzekwować cel w zakresie efektywności energetycznej. Komitet Regionów odrzuca jednak wprowadzenie wskaźnika inteligentnego działania za pośrednictwem aktu delegowanego, gdyż dyskusje dotyczące tego wskaźnika nadal się toczą. Ocena dotycząca poszanowania zasady proporcjonalności jest pozytywna.

Bruksela, dnia 13 lipca 2017 r.

Markku MARKKULA

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
